

VERENIGINGSVERSLAGEN EN MEDEDELINGEN

NEDERLANDSCHE A.R.P.A.

Jaarvergadering 1967

De Nederlandsche A.R.P.A. organiseert op vrijdag 28 en zaterdag 29 april 1967 in het Jan Swammerdam-Instituut (1e Const. Huygensstraat 20) te Amsterdam een serie voordrachten, met als onderwerp: „Bone activity and periodontal disease”.

Het programma voor beide dagen ziet er als volgt uit:

Vrijdagavond, 28 april (20.00–22.00 uur):

Voordracht Dr. A. van den Hooff (Amsterdam): „Histological and ultra structural aspects of bone and bone formation”.

Voordracht Prof. Dr. Harold Løe (Aarhus, Denemarken): „Changes in the alveolar bone as related to periodontal disease and age”.

Film Prof. P. Goldhaber D.D.S. (Boston Mass., V.S.): „The activity of osteoclasts in tissue cultures”.

Zaterdag, 29 april (9.30–15.15 uur):

Huishoudelijke vergadering.

Voordracht Dr. R. Steendijk (Amsterdam): „Remodelling of bone”.

Voordracht J. D. Manson M.Ch.D., Ph.D., F.D.S.R.C.S. (Londen): „Remodelling of the alveolar process”.

Voordracht Prof. Dr. Harold Løe (Aarhus, Denemarken): „Bone tissue reactions in connection with periodontal surgery”.

Het inschrijfgeld voor deze voordrachtenreeks bedraagt f 30,-.

Degenen die nog geen lid zijn van de Nederlandsche A.R.P.A. kunnen, indien zij zich voor het lidmaatschap aanmelden, als kandidaat-lid aan de bijeenkomst deelnemen.

Voor inlichtingen wende men zich tot de secretaris van de Nederlandsche A.R.P.A., E. Morra, Javastraat 2 e, 's-Gravenhage. Telefoon: 070 – 63 57 85.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MONDHEELKUNDE

Samenstelling van het bestuur

Het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Mondheelkunde is, met ingang van 10 december 1966, als volgt samengesteld:

Voorzitter: Dr. W. A. M. van der Kwast,

Vice-voorzitter: Dr. L. A. M. Roorda,

Secretaris: A. K. Panders, Merelweg 13, Paterswolde,

Penningmeester: J. L. M. Starmans,

Lid: H. Nieboer.

NEDERLANDSE VERENIGING VAN SPECIALISTEN
IN DE DENTO-MAXILLAIRE ORTHOPAEDIE

Samenstelling van het bestuur

Op de laatste ledenvergadering van de Nederlandse Vereniging van Specialisten in de Dento-maxillaire Orthopaedie werd het bestuur als volgt samengesteld:

Voorzitter: J. Weil,

Vice-voorzitter: Prof. dr. F. P. G. M. van der Linden,

Secretaris: K. A. Hoeksema, Telderslaan 96, Utrecht,

Penningmeester: R. J. Bijlstra,

Lid: A. J. W. van de Laar.

V A R I A

DE NESTOR
DER WERKENDE TANDARTSEN:
J. M. KLINKHAMER Sr.

De waakse lezer heeft het aanstonds begrepen: het betreft hier niet de grijze, eerbiedwaardige collega die zich, in serene rust na een wekzaam leven, geboren weet in de beschuttende sfeer van een verzorgingsflat. Inderdaad, het is heel anders.

Het gaat over een eenmaal zeer verdienstelijk en prominent lid van de tandheelkundige gemeenschap die de tijdstippen van alle geijkte en ook zeldzame jubilea reeds lang achter zich heeft gelaten, maar niettemin dagelijks spiegel en excavator hanteert tot bevrediging van zichzelf en ten gerieve van zijn verknochte patiënten.

Het is zondagmorgen. Er is een afspraak gemaakt voor een hernieuwde ontmoeting. Collega Klinkhamer (92), want over hem gaat het, doet zelf open. Hij woont in feite alleen; zo is dat tegenwoordig.

De eerste vraag geldt zijn gezondheid. Hij heeft – aldus het antwoord – geenszins reden tot klagen. Ook zijn gehoor en gezichtsvermogen laten hem niet in de steek. De oculist, tot wie hij zich voor onderzoek wendde, bevond ook zijn bril niet voor vervanging vatbaar en zag – bij iemand als onze nestor, die nog in zo goede conditie verkeerde met zulke goede ogen – af van elk honorarium.

Ook een vaste hand, zo constateert de bezoeker, behoort onverminderd tot zijn fysieke uitrusting.

Nog steeds aan het werk? De vraag is overbodig, hij is juist bezig bij wijze van vrijetijdsbesteding een volledige prothese op te stellen.

Het gesprek gaat geleidelijk naar het verleden; een sigaar en een sherry verlenen de herinnering het onmisbare accent. Hoe hij in de tandheelkunde terecht is gekomen? Pas in tweede instantie. Dat zat zó.

Ook toen waren er wonderlijke situaties. De officiële opleiding tot Oostindisch ambtenaar, welke de jonge Klinkhamer volgde, werd na twee jaar besloten met een vergelijkend examen in de verhouding 9 op 1. Hij slaagde wel, maar werd niet geplaatst. Herhaling een jaar later gaf wel een opschuiving maar de barrière werd niet genomen. De troostaanstelling in een verwante ambtelijke functie ver-smadend, opteert hij in plaats daarvan voor de tandheelkunde.

Een advertentie voor een repetitor leverde één gegadigde op, een gerepatrieerde medicus met chirurgische ervaring, bereid om hem de kennis bij te brengen voor het (opleidingloze) theoretische tandheekkundige examenen. Wel bekende deze, zichzelf ook nog in de stof te moeten inwerken, maar beloofde zijn leerling minstens een week vóór te zullen blijven.

Klinkhamer slaagt, maar op een ongunstig tijdstip ten opzichte van de toelating tot het tandheekkundig instituut, die pas bij het begin van de nieuwe cursus mogelijk blijkt. Ter overbrugging gaat hij zich technisch bekwamen bij een tandarts in zijn woonplaats met als gevolg dat hij een voorsprong heeft op zijn jaargenoten en dientengevolge al spoedig tot de rang van co-assistent wordt verheven.

Alvorens ietwat schamper te lachen bedenke men dat in die tijd de gehele onderwijsstaf bestond uit een lector en twee assistenten, één voor de conserverende en één voor de prothetische oefeningen.

In 1902 vestigt hij zich in Den Haag alwaar hij zich gedurende dertig jaren in een bloeiende praktijk kan verheugen.

In die periode ontpopt hij zich weldra als een der leidende figuren van de tandheelkunde dier dagen. Zijn staat van dienst is veelzijdig, zijn initiatief geeft in 1904 het aanzijn aan de Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen *) o.a. bedoeld als uitdrukking van gelijkwaardigheid van de Utrechtse opleiding aan buitenlandse. Hij is de eerste voorzitter en lange jaren de ziel van de weldra bloeiende organisatie, een bloei die zich tot op de huidige dag heeft voortgezet, het ruimteprobleem inclusief.

Eveneens is hij in 1909 mede-oprichter van de Haagsche Tandheekkundige Vereeniging en enkele jaren later van de Nederlandsche Vereeniging tot Bestrijding van het Tandbederf, thans kortweg „Het Ivoren Kruis” geheten.

Inmiddels heeft hij in 1914 ook gestaan aan de wieg van de Maatschappij, aan welke activiteiten hij in de volgende jaren een belangrijk aandeel zal nemen. Van de toenmaals gezaghebbende Onderwijs- en Examencommissie is hij bij de instelling ervan voorzitter; daarnaast is hij van de commissie, die zich de bestrijding van de onbevoegde uitoefening ten doel stelt, de temperamentvolle leider. Van zijn energieke bemoeiingen is ten slotte het befaamde arrest van de Hooge Raad in 1918 een uitvloeisel, met als bewogen politieke nasleep de opeenvolgende bevoegdheidsverklaringen van groepen „tandheekkundigen”.

*) Thans Nederlandse Vereniging van Tandartsen.

Op wetenschappelijk gebied laat hij zich evenmin onbetuigd. Zo snijdt hij in 1915 de in theorie beleden pulpa-extirpatie aan door de technische uitvoerbaarheid in veel gevallen rondweg te ontkennen en een eigen conserveringsmethode van de genecrotiseerde pulpastreng te propageren.

Zijn strijdvaardige natuur gaat ook ten aanzien van andere onderwerpen voor kritiek niet opzij. Door voordrachten en demonstraties (in „zijn” Vereeniging) levert hij tal van bijdragen aan het programma, ontsproten aan zijn ziens- en werkwijze.

Zijn naam prijkt – dat ligt voor de hand – bovenaan op de lijst van ere-leden der „Vereeniging” en als de Dr. Th. Dentz-medaille wordt ingesteld is het Klinkhamer aan wie deze onderscheiding als eerste wordt uitgereikt.

In 1930 besluit Klinkhamer om naar (het toenmalige) Oost-Indië te gaan, waar hij in 1874 op een koffieplantage geboren werd. Hij vestigt zich in Bandoeng dat hij enige jaren later vanwege familiale omstandigheden verruilt voor Soerabaja. Hier wordt hij tevens leraar aan de School tot Opleiding van Indische Tandartsen, de STOVIT, tot de Japanse bezetting in 1942 aan alles een eind maakt. Van twee vrouwenkampen is hij in die periode belast met de tandheelkundige verzorging, waarna de bevrijding hem naar Soerabaja doet terugkeren.

Met zijn onverwoestbare energie begint hij in het gehavende en geplunderde gebouw de opleiding weer enigszins op gang te brengen tot hij officieel en in de hoedanigheid van directeur belast wordt met de wederopbouw en vernieuwing van het tandheelkundig onderwijs.

Met het hem eigen onverzwakt élan en organisatorisch vermogen brengt hij een en ander in korte tijd tot stand om tevens nog enige jaren te waken over de goede didactische gang van zaken.

Intussen is hij 75 jaar geworden. Een grootse huldiging valt Klinkhamer op die dag ten deel. Vertegenwoordigers van de Bataviase universiteit en van het Gouvernement geven in toespraken uitdrukking aan hun bijzondere waardering. Het Officierskruis van de Orde van Oranje Nassau is daarvan tevens de bevestiging. Een gedenksteen te zijner ere wordt in de gevel van het instituut aangebracht. (Deze zal later blijken de souvereiniteit van Indonesië niet te hebben kunnen trotseren.)

Korte tijd daarna legt hij zijn functie neer om in 1949 terug te keren naar zijn vroegere stad van vestiging Den Haag, waar hij opnieuw gaat praktizeren om tot op de huidige dag tandheelkundig werkzaam te blijven.

De ochtenduren is hij beschikbaar als zich urgente gevallen voordoen, de middagen dienen voor afgesproken behandelingen. Een vrije middag ter verzorging van zijn praktijkkamer onderbreekt de werktijden waarop hij ter beschikking is van degenen die op zijn diensten prijs blijven stellen.

In die situatie treft de bezoeker onze oudst-actieve tandarts aan. Dat hij ermeê door blijft gaan, daarvan is deze na het onderhoudende gesprek wel overtuigd. „Het geeft mij afleiding, het houdt mij bezig”, aldus het alles verklarende antwoord op de desbetreffende vraag.

Dat collega Klinkhamer het ook nu nog kan, staat eveneens vast. Hij vormt nu eenmaal een klasse op zichzelf, zij het hoogstwaarschijnlijk een zeldzaam vóórkomende. Om van een unicum maar niet te spreken.

P. H. Buisman.